

ประโยค ป.ธ. ๕  
แปล มครเป็นไทย  
สอบ วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

๑. เอกจโจ ปน อัย คมภิโร สุนนตัม มํ น ปฏิภาตติ คมภิรทมนํ น  
โสตุมิจจติ ฯ ตทยุตฺตํ ฯ คมภิโรปิ หิ โสตพฺโพว อปี ปาลิมตฺโต ฯ  
ตาทิสฺสสาปี หิ สวณํ อนาคเต วาสนา โหติ ฯ อชคราทโย เจตฺถ นิตฺสสนํ ฯ

กตฺสปปพุทฺธกาเล กิร เอโก อชคโร อาภิรทมิภิกฺขุณํ อายตฺนถํ  
สชฌายนฺตานํ สเร นิมิตฺตํ คเหตฺวา กาลํ กตฺวา สกฺเค นิพฺพุตฺติตฺวา ยาว  
อมฺหากํ สตฺถุ ปรินิพฺพานา สกฺคสมฺปตฺตี อนฺภวิตฺวา สตฺถริ ปรินิพฺพุเต  
พฺราหฺมณฺกุเล นิพฺพุตฺติ ฯ โส วยปฺปตฺโต อาชีวกสาสเน ปพฺพชิตฺวา  
ชนโสโณ นาม อาชีวกโห หุตฺวา พินฺทุसारณฺโณ รมฺมาย นาม อคฺคมเหสิยา  
กุณฺโปก อโหสิ ฯ ตทา รมฺมา เทวี่ อโสภกฺมารํ ธารยมาณา เอเกน ปาเทน  
จนฺทํ เอเกน สุริยํ อภฺกมิตฺวา ตารกรูปี วลาหกปฺนตี คณฺหุปฺปาเท กานนฺถจ  
ขาทิมิจฺจามิตฺติ เอวํ อุปฺปนฺนโทหิณี อโหสิ ฯ ตํ สุตฺวา ราชา อุบายกุสฺล-  
ตาย มหนฺตํ กปาลปฺวทุยํ การตฺวา อัย จนฺโท อัย สุริโยติ วตฺวา ตารก-  
สณฺฐานํ อวณฺณโมทกณฺจ วลาหกสฺส ปนฺตยาการํ สกฺขลิกณฺจ กานนํ  
ขชฺชกณฺจ การตฺวา ราชจฺกณฺเ โสธาเปตฺวา อุปริ จิตฺทกิลฺลขํ อตฺถราเปตฺวา  
กิลฺลขจฺฉิทฺทโต อุกฺคตฺคฺคตํ ขชฺชกํ คเหตฺวา อิเม คณฺหุปฺปาทาติ วตฺวา  
เทวียา ยถากามํ การาเปสิ ฯ สาปี ยถากามํ อกาสิ ฯ โทหโฬ ปฏิปฺปสฺสมฺภิ ฯ

๒. ราชา โทหพฺสส นิปฺสฺตตี ชานิตฺถกาโม ชนโสณฺมาชีวกํ ปุจฺฉิ ฯ  
โส มหาราช เทวี่ ฌณฺณลกฺขณสมฺปนฺนํ ปุตฺตวํ ลภิสฺสตีติ เอตฺตกเมว รมฺโณ  
กเถตฺวา ปฺน เทวี่ อุปสงฺกมิตฺวา เอวมาห เทวี่ คุยฺหํ ปุตฺโต ราชา ภวิสฺสตี-  
ตว จนฺทสุริยภฺกมนํ ตสฺส สกฺลชฺมพุทฺธิเป เอกสฺตราชฺชนํ ปริจาริกาวสฺส  
ปฺพพฺพนิมิตฺตํ ตารกขาทนํ อปฺปิยทาयाทเวมาติกาตุฆาตสฺส วลาหกขาทนํ  
มิจฺฉาลทฺธี จินฺนิตฺวา พุทฺธสาสนปฺปคฺคหณฺสฺส คณฺหุปฺปาทขาทนํ ปจฺฉิยา

เหฏฐา โยชนปฺปมาเณ อาณปฺปวตฺติยา มหิริหปาทปคฺชนสงฺขาตํ กานนขาทณํ  
 อุปริอาภาเส โยชนปฺปมาเณ อาณปฺปวตฺติยา ปุพฺพนิมิตฺตุนฺติ ฯ โส ตโต  
 โยชนสํ คณฺฐวา เอกสฺมี จาเน วิหาสี ฯ อปรภาเค อโสกกุมาริ รุชเช  
 ปตฺติจาย มาตรา กถิตํ สพฺพํ ปวตฺติ สุตฺวา ชนโสณมาชีวกสฺส สกฺกาโร กาคูกาโม  
 สุวณฺณสิวิกาย สทฺธิ ปริเส เปเสสิ ฯ โส เตหิ อาหริยาโน อนฺตรามคฺเค  
 อสฺสคฺคตฺตเถรสฺส วสนญฺจานํ ทิสฺวา อโย ปพฺพชิตานํ วสโนกาโสติ สิวิกาย  
 โอตริตฺวา ตํ จานํ คณฺฐวา เถรสฺส เมตฺตานูภาเวน อญฺณมญฺญํ อวิหเสเก  
 ปฏฺฐิตทฺธเมตฺตจิตฺเต ตตฺถ ตตฺถ วคฺควคฺคญฺเต สิทฺทพฺพคฺฆาตโย สดฺเด ทิสฺวา  
 เก นาม อิมติ ปุจฺฉิ ฯ เถโร ตสฺส ปุพฺพเหตุสมฺปตฺติ อโกลเณโต ปุพฺเพ  
 อายตฺนกถาสวณํ ทิสฺวา คเมว ตสฺส อุปนิสฺสโยติ จินฺตฺเตวา อายตฺนา เอเต  
 อาวุโสติ อาห ฯ โส อายตฺนาติ ปทํ สุตฺวา หิริโรตฺตปฺปํ ปจฺจุปฺภุจเปตฺวา  
 อุทฺทกฺกํ นิสิตฺติ ฯ เถโร ตสฺส อุทฺทกสาญฺญํ อทาสี ฯ โส เถรสฺส สนฺติเก  
 ปพฺพชิตฺวา กมฺมญฺจานํ อุคฺคเหตฺวา วิปสฺสนํ วฑฺฒเนตฺวา อรหตฺตํ ปาปุณิ ฯ

---

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

## เฉลย ประโยค ป.ธ. ๕

### แปล มครเป็นไทย

๑. อนึ่ง กุลบุตรบางคนคิดว่า ธรรมนี้ลึกซึ้งไม่แจ่มแจ้งกะเราผู้ฟังอยู่  
ดังนี้แล้วจึงไม่ปรารถนาจะฟังธรรมอันลึกซึ้ง ๆ ข้อนั้น ไม่สมควร ๆ เพราะว่า  
แม้ธรรมอันลึกซึ้ง ก็ควรฟังแท้ แม้จะมีเพียงบาลี ก็ควรฟัง ๆ เพราะว่า  
การฟังธรรม แม้เช่นนั้น ย่อมเป็นวาสนาไปในอนาคต ๆ ก็ในข้อนี้ มีเรื่องงูเหลือม  
เป็นต้น เป็นตัวอย่าง

ดังได้ยินมา ในกาลแห่งพระพุทธศาสนาของพระพุทธเจ้าทรงพระนาม  
ว่ากัสสป มีงูเหลือมตัวหนึ่ง ถือเอานิมิตในเสียงภิกษุผู้พากันสาธยายพระอภิธรรม  
เฉพาะสพายตนกถาอยู่ ตายแล้วก็ไปบังเกิดในสวรรค์ เสวยสมบัติอยู่ในสวรรค์  
จนถึงเวลาที่พระศาสดาของพวกเราเสด็จปรินิพพาน เมื่อพระศาสดาเสด็จ  
ปรินิพพานแล้ว บังเกิดในตระกูลพราหมณ์ ๆ เขาเจริญวัยแล้วบวชในศาสนา  
ของอัสวีค เป็นอัสวีคชื่อชนโสณะ ได้เป็นผู้เข้าถึงตระกูลของพระอัคคมเหสี  
ของพระเจ้าพินทุสาร พระนามว่า ธรรมมา ๆ ในกาลนั้น พระนางธรรมาเทวีทรง  
(พระครรภ์)อโศกกุมารอยู่ ได้ทรงเกิดแพ้พระอุทรอย่างนี้ว่า เราปรารถนาจะ  
เหยียบพระจันทร์ด้วยเท้าข้างหนึ่ง พระอาทิตย์ด้วยเท้าข้างหนึ่ง เกี่ยวกินดวงดาว  
ก่อนนวลาก รากดิน และหมู่ไม้ในป่า ๆ พระราชา ครั้นทรงสดับเรื่องนั้นแล้ว  
เพราะความที่พระองค์ทรงฉลาดในอุบาย จึงรับสั่งให้ทำขนมเบื้องใหญ่ ๒ อัน  
แล้วตรัสบอก (พระนาง)ว่า นี่พระจันทร์ นี่พระอาทิตย์ แล้วรับสั่งให้ทำขนม  
ต้มมีลักษณะเหมือนดาว ขนมแครงาซึ่งมีอาการดังก่อนนวลาก และขนมของ  
กัณฐิกเป็นดังรูปหมู่ไม้ ให้ชำระพระลานหลวงแล้ว ให้ปูลาดเสื่อลำแพนซึ่งมี  
ช่องข้างบน แล้วทรงเอาขนมของกัณฐิกที่ฟูขึ้น ๆ จากช่องเสื่อลำแพน แล้วตรัส  
บอก(พระนาง)ว่า นี่รากดิน รับสั่งให้ทำแก่พระเทวีตามพระประสงค์ ๆ

แม้พระเทวีนั่น ก็ได้ทรงทำตามพระประสงค์แล้ว ๑ การแพ้พระอุทรได้ระงับไป ๑

๒. พระราชามีพระประสงค์จะทรงทราบความสำเร็จแห่งการแพ้พระอุทร จึงตรัสถามชนโสณอาชีวก ๑ ชนโสณอาชีวกนั้น กราบทูลแด่พระราชาเพียงเท่านั้นแหละว่า มหาราช พระเทวีจักได้พระโอรสประเสริฐ สมบูรณ์ด้วยพระธัญญลักษณะ แล้วเข้าเฝ้าพระเทวีอีก กราบทูลอย่างนี้ว่า ข้าแต่พระเทวี พระโอรสของพระองค์จักเป็นพระราชา การที่พระองค์ทรงเหยียบพระจันทร์และพระอาทิตย์ไว้ ก็เป็นบุญนิमितแห่งความที่พระราชา ๑๐๑ องค์ในชมพูทวีปทั้งสิ้น จักเป็นข้าเฝ้าของพระราชกุมารนั้น การเสวยดาว จักเป็นบุญนิमितแห่งการประหารพระภาคต่างพระมารดาซึ่งเป็นทนายาร่วมกันผู้ไม่เป็นที่รัก การที่เสวยวลาห จักเป็นบุญนิमितแห่งการตัดลัทธิผิด แล้วยกย่องพระพุทธศาสนา การที่เสวยรากดิน จักเป็นบุญนิमितแห่งความแผ่อาณาไปในที่ประมาณโยชน์หนึ่ง ณ ภายใต้แผ่นดิน การเสวยหมู่ม้วนในป่า กล่าวคือหมู่ม้วนและชฎในป่า จักเป็นบุญนิमितแห่งการแผ่อาณาไปในที่ประมาณโยชน์หนึ่งในเบื้องบนอากาศ ๑ ชนโสณอาชีวกนั้นไปสู่ที่ ๑๐๐ โยชน์แต่ที่นั่นแล้วอยู่ ณ ที่แห่งหนึ่ง ๑ ในกาลต่อมา อโศกกุมาร ดำรงอยู่ในราชสมบัติแล้ว ทรงสดับเรื่องทั้งหมดที่พระมารดาตรัสเล่า มีพระประสงค์จะทำสักการะแก่ชนโสณอาชีวก จึงส่งราชบุรุษทั้งหลายไปพร้อมกับวอทอง ๑ ชนโสณอาชีวกนั้น อันราชบุรุษเหล่านั้นนำมาอยู่ เห็นที่อยู่ของพระอัสสสุตตะเถระในระหว่างทาง คิดว่า ประเทศนี้เป็นโอกาสที่อยู่ของพวกบรรพชิต จึงลงจากวอไปสู่ที่นั่นได้เห็นสัตว์ทั้งหลายมีราชสีห์และเสือโคร่งเป็นต้นไม่เบียดเบียนกันและกัน กลับได้เมตตาจิตประชุมกันเป็นพวก ๆ อยู่ ณ ที่นั่น ๑ ด้วยอาณูภาพเมตตาของพระเถระ จึงถามว่า สัตว์เหล่านี้ชื่ออะไร ๑ พระเถระ ตรวจดูคุณสมบัติอันเป็นบุรพเหตุของชนโสณอาชีวกนั้นอยู่ ได้เห็นการพึงอายตนกถาในกาลก่อน คิดว่า นั้นนั่นแล

เป็นอุปนิสัยของเขา จึงกล่าวว่า ผู้มีอายุ สัตว์เหล่านี้ชื่อว่า อายตนะ ๑ อาชีวกนั้น  
ได้ฟังบอกว่า อายตนะ เข้าไปตั้งหิริโศตตปปะแล้วนั่งกระโหย่ง ๑ พระเถระ  
ได้ให้ผ้าอาบน้ำแก่เธอ ๑ เธอบรรพชาในสำนักพระเถระเรียนกัมมัฏฐาน  
เจริญวิปัสสนา บรรลุพระอรหัตแล้ว ๑

---